

NY FORSKRIFT OM KAPITALISERINGSRENTE ETTER SKADEERSTATNINGSLOVEN

Nasjonalt støttegruppenettverk (NSN) ivaretar erfaringene og fremmer interessene til overlevende og etterlatte ved kriser, ulykker og katastrofer. NSN samler tidligere og eksisterende støttegrupper og personer med erfaring fra oppstart og drift av støttegrupper. NSN systematiserer erfaringer for å bistå overlevende og etterlatte i fremtiden, og utøver brukermedvirkning på individnivå, tjenestenivå og politisk systemnivå i alle forhold av betydning for overlevende og etterlatte.

Økonomiske konsekvenser av ulykker, katastrofer og hendelser som dekkes av vårt formål har stor betydning for skadelidte og deres forutsetninger for et godt og meningsfullt liv. Lovens ordlyd og intensjon er at erstatning for skade på person skal dekke lidt skade, tap i fremtidig erverv og utgifter som personskadene antas å påføre skadelidte i fremtiden. Forslaget til ny forskrift gir fortsatt usikkerhet om skadelidtes økonomiske forhold. Erstatningsutmåling dekker ikke reell karriere- og lønnsutvikling.

Inflasjon og renteutvikling er usikre faktorer. Avgifter og bokostnader, både ved leie og eie, kan øke betydelig utover anslag. Skadelidte som har mottatt tap i fremtidig inntekt som erstatning er sårbare for økt skatt på eiendom og formuesverdier, uten den tilpasning til løpende renter og levekostnader som finner sted i årlige lønnsoppgjør. Skadelidte som må realisere formuesverdier for å betale skatt blir skattlagt for eventuell verdiøkning av formuesobjektet som realiseres. Dette er forhold som etter vår vurdering ikke tilstrekkelig regnet inn i erstatningsoppgjørets tillegg for skatteulempe.

De samlede usikkerhetsmomentene knyttet til skadelidtes samlede fremtidige økonomiske forhold bør inngå i det skjønnet som anvendes til fastsettelse av kapitaliseringsrente. En teoretisk modell og utvalg av komponenter for forskriftens hjemmel til å fastsettelse av kapitaliseringsrente kan utelukke de komponentene og forholdene som reelt definerer praktisk virkelighet for skadelidte. Den reelle usikkerheten og risikoen tilsier at kapitaliseringsrenten må betydelig ned, dersom lovens ordlyd og intensjon om å dekke fremtidig tap skal realiseres i det virkelige livet.

Personer som ikke erfarer skade og erstatningsoppgjør, vil ha en alternativ privatøkonomisk utvikling til skadelidte. Personer som ikke mottar skadeserstatning kan ta ut fremtidige inntekter som lån i dag og anvende kapitalen til investeringsformål. Lønnsmottagere og andre med forutsigbar kontantstrøm inn, betaler ikke skatt på den formuen de kan hevdes å ha ved en garantert og sikker fremtidig inntekt. Slik kan også personer uten skadeerstatningsoppgjør oppnå en realrente på sine fremtidige inntekter.

Skadelidte som mottar tap av fremtidige inntekter ved et erstatningsoppgjør her og nå, kan ha en større risiko for sin privatøkonomi enn den som mottar fremtidige inntekter ved løpende utbetaling av lønn. Den som ikke er skadelidt kan justere forbruk, spare- og investeringsprofil med kunnskap om privat økonomi, renter, inflasjon, bo- og levekostnader i samtiden. For skadelidte har beslutninger om investering og sparing konsekvenser for hele livsløpsøkonomien. Dette medfører også risiko.

Regulering av forbrukerinteresser må være basert på erfaringsbasert kunnskap fra virkelig liv. For få år siden ble det avdekket betydelig avvik mellom testresultater og virkelig kjøring av bilmotorer og deres utslipp av helse- og miljøskadelige stoffer. Boligeiere opplever regulering og restriksjoner av elektrisk boligoppvarming, basert på teoretiske data for energieffektivitet, uten korrektiv av data fra virkelig liv.

Tilsvarende synes fastsettelsen av en realrente for beregning av nåverdien av fremtidige inntektstap å legge til grunn teoretiske vurderinger som ikke er korrigeret av skadelidtes virkelige erfaringer.

Den lovregulerte kapitaliseringsrenten, og hjemmelen til å fastsette denne ved forskrift, er i for stor grad basert på en teoretisk vurdering av den fordel den skadelidte vurderes å ha ved en realrente på tap av fremtidige inntekter som mottas i et erstatningsoppgjør her og nå. NSN mener at modellen for beregning av inntektstapets nåverdi må være kunnskaps- og erfaringsbasert.

Etter det NSN forstår, så har erstatningsoppgjør etter yrkesskade, arbeidsulykker og yrkessykdommer, lagt til grunn en kapitaliseringsrente på hele 6 prosent. NSN forstår det slik at denne høringen og forskriften ikke omfatter yrkesskader. Dette må harmoniseres.

NSN organiserer også støttegrupper og enkeltpersoner som har vært gjennom erstatningsoppgjør basert på sjøretten. Dette er etter hva vi forstår forankret i Athenkonvensjonen. NSN har ikke kunnskap om hvorvidt erstatningsoppgjør etter sjøretten og Athenkonvensjonen gir en lavere utmåling av erstatning til skadelidte enn det som ville vært tilfelle ved oppgjør etter skadeserstatningsloven.

Skadelidte på skip under norsk flagg, og ved sjøerstatningsoppgjør som finner sted i Norge, må ikke komme dårligere ut av erstatningsoppgjøret enn de ville gjort etter skadeerstatningsloven.

NSN forslår:

Forskrift om kapitaliseringsrente etter skadeserstatningsloven § 2:

Kapitaliseringsrenten etter skadeserstatningsloven § 3-9 annet ledd første punktum er 1,0 prosent.

Kapitaliseringsrenten etter skadeserstatningsloven § 3-9 annet ledd tredje punktum er 0 prosent.

Med vennlig hilsen

NASJONALT STØTTEGRUPPENETTVERK

Jan Harsem, daglig leder

Rita Engh Sormul, styreleder (sign)

NASJONALT STØTTEGRUPPENETTVERK

ORG.NR.: 993 251 240

KONTOR: Gml. Drammens vei 227 • Asker sentrum / **POST:** Postboks 23 • 1371 Asker • NORGE

WEB: www.stottegruppene.no / **FACEBOOK:** <https://www.facebook.com/stottegruppene/>

EPOST: Kontor: post@stottegruppene.no / Styreleder Rita Engh Sormul: ritaso@online.no

TELEFON: Jan: +47 - 95 77 11 99 / Rita: +47 - 970 03 17